

Bruxelles, iulie 2016

FIȘĂ DE INFORMARE

Relațiile UE - Republica Moldova

Relațiile între UE și Republica Moldova s-au intensificat odată cu Acordul de Parteneriat și Cooperare din 1994. Moldova a devenit apoi membră a Parteneriatului Estic al UE în 2009, ceea ce a condus la negocierile privind un Acord de Asociere UE-Moldova. Acest acord, care include introducerea graduală a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA), a fost semnat în iunie 2014 și a intrat pe deplin în vigoare în data de 1 iulie 2016.

Legături mai consolidate

Acordul de Asociere UE-Moldova consolidează legăturile politice și economice ale Moldovei cu UE. Stabilește un plan de reformă în domeniile vitale pentru o bună guvernare și o dezvoltare economică și consolidează cooperarea din diverse sectoare. Prin semnarea acordului, Moldova s-a angajat să realizeze reforma politicilor interne în baza legilor și a practicilor din UE. Pentru a realiza acest lucru, țara beneficiază de o susținere substanțială din partea UE.

Regimul fără vize

Din 28 aprilie 2014 cetățenii Republicii Moldova, care dețin pașaport biometric, pot călători în zona Schengen fără viză. Din acel moment mai mult de o jumătate de milion de cetățeni moldoveni au beneficiat de regimul fără vize. UE a oferit 21 milioane euro Moldovei pentru reforme conexe din domeniile justiției și securității.

Pentru cetățenii Republicii Moldova care nu dețin pașapoarte biometrice se aplică în continuare Acordul actualizat de Facilitare a Vizelor. Taxa pentru viză în cadrul acestuia este redusă la 35 euro pentru solicitanții din Moldova și mai multe categorii de cetățeni sunt scutite de taxa pentru viză, inclusiv copiii, pensionarii, studenții, persoanele care își vizitează membrii familiilor lor din UE, persoane care necesită tratament medical, cele care lucrează cu companii europene, participanții la schimburi culturale și jurnaliștii. Acordul de Facilitare a Vizelor mai oferă și facilitarea accesului la vizele multianuale cu validitate prelungită. Rata refuzurilor la solicitările de viză s-a redus dramatic de la 11,4% în 2010 la 4,4% în 2015.

PENTRU MAI MULTE DETALII:

Maja Kocijancic +32 498 984 425 - +32 2 298 65 70 - Maja.Kocijancic@ec.europa.eu @MajaEUSpox

Adam Kaznowski +32 2 29 89359- +32 460 768 088 - Adam.Kaznowski@ec.europa.eu

Urmăriți-ne pe Twitter @eu_eeas

www.facebook.com/EuropeanExternalActionService

www.eeas.europa.eu

EN

Un acord de readmisie stabilește procedurile mutuale privind identificarea și reîntoarcerea persoanelor, care nu s-au conformat condițiilor de intrare și reședință ale Moldovei sau ale UE.

UE și Moldova au semnat un [Parteneriat de Mobilitate](#) în luna mai 2008. Acesta are scopul de a facilita și de a crește impactul economic al migrației legale în special cu privire la dezvoltare, de a limita imigrația neregulată și traficul de ființe umane, contrabanda, precum și să promoveze politici de readmisie și reîntoarcere efective în conformitate cu drepturile fundamentale europene.

Poliția de Frontieră din Moldova continuă cooperarea cu Agenția UE de Protecție a Frontierelor, Frontex, prin schimb de experiență, instruire, cercetare și dezvoltare și operațiuni comune, precum și o activitate analitică comună în contextul Rețelei de Analiză a Riscurilor Frontierei de Est.

Consolidarea relațiilor comerciale

[Comerțul între UE și Moldova](#) s-a redus cu 6% în 2015 din cauza reducerii severe a exporturilor UE în Moldova. Printre aspectele pozitive însă se numără importurile UE din Moldova care sunt în creștere, sporind cu 5% în 2015. UE a importat bunuri din Moldova în valoare de 1,2 miliarde euro, crescând cu 27% din 2013 (anul precedent semnării DCFTA). Valoarea importurilor agricole din Moldova a crescut cel mai mult: cu 9% în 2015. Exporturile UE în Moldova s-au redus semnificativ din 2014, cu 11 % și au ajuns la 2,08 miliarde euro în 2015.

În 2015 exportul anumitor produse din Moldova în UE a continuat să se amplifice, urmând creșterea subită din 2014. Această tendință pozitivă este observată în continuare la produse precum semințe de floarea soarelui, nuci, struguri, fructe uscate, grâu, orz, soia, confecții textile și accesorii de pat precum saltelele.

Accesul la piețele europene și beneficiile DCFTA vor continua să se extindă odată ce Moldova își va alinia standardele de sănătate și siguranță la cele europene. Reforma privind siguranța alimentelor va asigura exportul produselor agricole din Moldova, în special a produselor animale, a căror siguranță pentru consumatori este strict controlată în UE. În general, dacă reformele vor fi realizate, se estimează că DCFTA va stimula creșterea PIB-ului Moldovei cu 5,4 % anual.

Comerțul liber cu UE este compatibil cu alte acorduri de comerț liber

[DCFTA](#) este compatibilă cu alte acorduri de comerț liber la care Moldova este semnatară și nu limitează abilitatea Moldovei de a exporta bunuri în alte țări partenere, precum sunt membrii Comunității Statelor Independente. Moldova, de asemenea, își păstrează suveranitatea deplină față de politica sa comercială deoarece ea nu este membră a unei uniuni vamale. Reforma politicilor domestice în Moldova, împreună cu susținerea UE în diverse sectoare, va duce la creșterea calității produselor și a serviciilor din Moldova. Acest fapt va deschide noi oportunități comerciale dincolo de piața UE și va aduce beneficii concrete cetățenilor și afacerilor din Moldova.

Susținere UE consolidată

Din 2007, asistența acordată de UE Moldovei a crescut dramatic, reflectând obiectivele Acordului de Asociere. Aceasta este concordată la angajamentele de reformă luate de Moldova în cadrul Acordului de Asociere și are scopul de a ameliora calitatea vieții cetățenilor simpli ai Moldovei, consolidând statul de drept, precum și mediul de afaceri.

De aceea asistența UE se concentrează pe trei sectoare prioritare: reforma administrației publice, agricultura și dezvoltare rurală, precum și pe reforma poliției și gestionarea frontierelor. UE mai

susține Moldova și în procesul de conformitate la cerințele privind accesul la piețele europene în cadrul zonei de liber schimb. Aceasta include: ameliorarea cadrului de politici și a celui legislativ privind întreprinderile mici și competitivitatea; consolidarea calității infrastructurii și supravegherea pieței (metrologia, standardele, controalele de conformitate); campaniile de informare; managementul durabil al resurselor naturale în zonele rurale; și promovarea sectorului agro-alimentar.

Între 2014 și 2017, doar Instrumentul European de Vecinătate a oferit Moldovei între 335 milioane euro și 410 milioane euro. UE solicită din partea Moldovei să utilizeze cât mai bine această asistență substanțială din partea UE pentru a obține rezultate în cadrul acestor reforme ambițioase față de care și-a luat angajamentul în cadrul Acordului de Asociere.

Spre exemplu, un rezultat al susținerii în infrastructură oferit de UE este faptul că orașele Chișinău și Bălți au reușit să-și amelioreze sistemele publice de transport. În ultimii 10 ani drumurile s-au îmbunătățit substanțial în Moldova; acest lucru, de asemenea, se datorează cooperării cu UE și cu instituțiile financiare ale UE.

În sectorul energie au fost instalate [sisteme de încălzire cu biomasă](#) în peste 144 școli, grădinițe, centre comunitare și primării sătești din întreaga țară datorită proiectului Energie și Biomasă în Moldova - care contribuie la ameliorarea și eficientizarea sistemului de încălzire, și care a stimulat întemeierea a 35 inițiative de afaceri în domeniul biomasă, creându-se 363 noi locuri de muncă. În general, UE estimează că proiectele sale de cooperare au creat 20,000 locuri de muncă în Moldova.

Fonduri suplimentare au fost alocate Moldovei prin intermediul programelor regionale. UE susține diverse proiecte de infrastructură în sectoarele transport, energie, apă și dezvoltarea IMM în și în vecinătatea Moldovei, acordând peste 400 milioane euro în împrumuturi mobilizate în cadrul [Facilității de Investiții pentru Vecinătate](#).

Asistența UE mai susține și implementarea diverselor reforme cheie în sectoarele justiție, educație, dezvoltare economică și energie. Fonduri suplimentare au fost puse la dispoziție pentru asistență macro-financiară, investiții în infrastructură și pentru proiectele de cooperare transfrontalieră. Suplimentar, Moldova mai beneficiază și de finanțarea acordată societății civile și pentru rețelele transeuropene.

[O listă completă a proiectelor finanțate de UE](#)

[Informații despre proiectele susține de statele membre UE](#)

Atunci când au survenit probleme majore în sistemul bancar din Moldova în 2015, UE a suspendat plățile pentru susținerea bugetului acordate autorităților din Moldova. UE ar putea reîncepe plata asistenței bugetare, care în prezent este suspendată, odată ce anumite condiții vor fi îndeplinite. Acestea țin în special de stabilitatea macro-economică, context în care un program FMI este absolut necesar, precum și o bună gestionare a finanțelor publice, inclusiv prezența unei supravegheri adecvate a bugetului și a respectare a principiilor transparenței. (vezi [Concluziile Consiliului cu privire la Republica Moldova, februarie 2016](#)). Moldova trebuie să obțină rezultate privind reformele cheie, în special în sectorul justiției, în sectorul financiar, în sectorul energiei, al administrației publice și în prevenirea și lupta împotriva corupției.

Cooperarea pentru stimularea creșterii și crearea locurilor de muncă

Moldova a devenit prima țară din Parteneriatul Estic care a participat în cadrul [Programului UE de Competitivitate a Întreprinderilor și a ÎMM](#), care promovează antreprenoriatul și cultura antreprenorială, ameliorează accesul la piețe și finanțe pentru ÎMM-uri și stimulează competitivitatea întreprinderilor.

De asemenea, Moldova a fost primul partener estic care a devenit asociat în cadrul programului [Horizon 2020](#), prin intermediul căruia UE susține cercetarea și inovația. De asemenea, țara participă în cadrul programului [Erasmus+](#) pentru educație, instruire, tineret și sport. În martie 2015 Moldova s-a alăturat programului european pentru cultură [Creative Europe](#).

Coeziunea regională și dezvoltarea rurală

Programul pentru [Stimulare economică în zona rurală](#) facilitează cooperarea UE-Moldova în dezvoltarea regională și rurală și are un impact semnificativ privind stimularea creșterii, locurile de muncă și incluziunea socială. Programul se concentrează pe zonele rurale dezavantajate și este elaborat pentru a crea noi oportunități pentru întreprinderile mici. Din 2010 acest program de 72 milioane euro a oferit mai mult de 900 zile de instruire privind antreprenoriatul și dezvoltarea întreprinderilor mici (ex. Incubatoare de afaceri, acces la resurse financiare) angajaților din administrația publică națională și locală.

Infrastructura întreprinderilor rurale s-a ameliorat prin crearea a opt noi incubatoare de afaceri în raioanele Leova, Ștefan Vodă, Rezina, Sângerei, Coșnița, Ceadr Lunga, Nisporeni și Cimișlia.

Misiunea UE de Asistență la Frontieră

[Misiunea UE de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina](#) a fost lansată în 2005. Activitățile ilicite transfrontaliere, inclusiv traficul de ființe umane, contrabanda și alte activități comerciale ilegale erau prezente de-a lungul frontierei moldo-ucrainene. Acest lucru a fost agravat de faptul că guvernul Republicii Moldova nu deținea control direct asupra regiunii secesioniste Transnistria din Moldova (care se întinde pe o suprafață de 454 km a frontierei moldo-ucrainene).

Scopul Misiunii UE de asistență la Frontieră este de a ameliora guvernarea și gestionarea frontierelor, de a susține lupta împotriva practicilor ilicite și de a îmbunătăți securitatea regională și de a sprijini dezvoltarea economică.

Cooperarea în cadrul operațiilor de gestionare a crizelor

Republica Moldova este una dintre țările non-UE (mai mult de 50 până acum) care participă la misiunile și operațiile conduse de UE din cadrul politicii de securitate și apărare comună (PSAC). Experții din Moldova au contribuit pentru prima dată în 2014 la [Misiunea de Instruire a UE în Mali](#) și s-au alăturat [Misiunii Militare de Consultanță a UE în Republica Central Africană](#) în 2015. Republica Moldova și UE organizează cu regularitate consultații cu privire la aspectele ce țin de PSAC și organizează împreună diverse evenimente PSAC în cadrul programului Parteneriatului Estic (ex. Conferința la Nivel Înalt PSAC și Cursul de Orientare PSAC în Chișinău, 1-5 iunie 2015). La solicitarea Moldovei, consultanți din domeniul reformei sectorului de securitate din trei țări membre UE au susținut procesul de reformă în sectorul securității în 2014-2015. UE va continua acordarea consultanței, asistând astfel procesul de reformă al sectorului securitate, în cadrul unei noi etape a programului de consultanță acordat Republicii Moldova în 2016.

Regiunea Transnistreană

UE participă drept observator în procesul de negocieri 5+2 privind soluționarea conflictului transnistrean și continuă să susțină o soluționare cuprinzătoare, pacifistă bazată pe suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova, cu un statut special pentru Transnistria.

UE susține măsurile de consolidare a încrederii elaborate pentru a facilita soluționarea problemei transnistrene prin consolidarea încrederii între Chișinău și Tiraspol prin intermediul inițiativelor comune, care să implice autoritățile locale, organizațiile societății civile și alți actori importanți de pe ambele maluri. Acestea sunt susținute cu 28 milioane euro (inclusiv dezvoltarea regională în Găgăuzia).